

EFORT Travelling Fellowship 2010 Denmark

Beszámoló – Dr. Lazáry Áron

Idén tavasszal a Travelling Fellowshipt az EFORT Dániában szervezte május 16. és 22. között, melyen a Magyar Ortopéd Társaság jóvoltából volt szerencsém részt venni. A Fellowshipen 13 európai ortopéd-trauma rezidens/szakorvosjelölt vett részt, és a dániai vendéglátóink, Prof. Per Kjaersgaard-Andersen és Camilla Ryge kiváló szakmai és társasági programot állítottak össze a hétre.

A dán ortopéd-ellátórendszer megismerését Aarhusban kezdtük, ahol az egyetemhez tartozó kórházban töltöttük az első napot. Az ortopédiai osztályon több nemzetközileg is elismert szakember dolgozik és jól felszerelt, forrásokban bővelkedő, eredményes kutatórészleg egészíti ki a klinikai munkát. Cody Bünger gerincsebész professzor a dán ortopédiai tudományos élet részleteit ismertette. Aarhusban nagyon erős, régi hagyományokkal rendelkező PhD képzés folyik, az ortopédiai kutatólaborban 20 PhD hallgató dolgozik jelenleg. Az alapkutatás részeként intenzíven vizsgálják az implantátum fixáció kérdéseit, az ún. scaffoldok alkalmazásának lehetőségeit, de klinikai vizsgálatokat is folytatnak a különböző jól karbantartott regisztereikre alapozva. Nagy esetszámú vizsgálat eredményeit láthattuk például a csípődyspláziák kezelésében alkalmazott rotációs medence-osteotómiákról. Cody Brüger hangsúlyozta az ortopédia területén az evidence based vizsgálatok szükségességét, illetve – mivel Dániában is egyre inkább hiányszakma az ortopédia – az orvostanhallgatók gyakorlati képzésekkel, bemutatókkal történő orientálását. A délután a traumatológia jegyében telt, a nyaki fracturákról, a decollment sérülésről (mely a sok biciklista miatt relatíve gyakori Dániában) és a traumás betegekkel kapcsolatos tromboembóliás következményekről hallgattunk érdekes bemutatókat. Ez utóbbi előadást Dr. Lars Borris, a téma egyik legelismertebb nemzetközi szakértője (New England Journal of Medicine, Nature cikkek) tartotta, megejtő közvetlenséggel és baráti hangnemben. Este Prof. Kjaersgaard-Andersen saját házában látott minket vendégül. Az egész hétre jellemző volt a barátságos közvetlenség, nyitottság, amellyel dán vendéglátóink viszonyultak felénk. Az orvoscsoport is nagyon jól összejött, mindenki mindenkivel beszélgetett az ortopédia és az élet egyéb területeiről, és igazi baráti kapcsolatok szövődtek a színes társaságon belül.

A második napon a Vejle-i kórházat látogattuk meg. Ez a regionális központi kórház 2009-ben kiérdemelte Dánia Legjobb Kórháza címet. A 800 ágyas intézményben 5500 munkavállaló dolgozik, éves költségvetésük 500 millió EUR. A 84 ágyas ortopédiai osztályon 46 szakorvos és 17 rezidens dolgozik, teamekre osztva, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy a csípő-teambe tartozók csak csípőprotézis műtéteket végeznek (évi 1100 TEP). Az ún. Fasttrack rendszert évekkal ezelőtt kezdték bevezetni, mára egy csípőprotézist követően átlagosan 2,7 napot töltenek a betegek a kórházban. A műtét utáni kontroll vizsgálatok során is nagyobb szerepe van a gyógytornásznak illetve a nővéreknek, illetve panaszmentes esetben a kézpalkotó kontrollvizsgálatokat is redukálják, amennyire csak lehet. A dán központi protézisregiszter (melyről szintén részletes bemutatót kaptunk) kimutatásai szerint a Fasttrack rendszer bevezetése óta – melynek nagy szerepe volt a korábbi 3 éves várólista 4-5 hétre történő szűkítésében – nem nőtt a komplikációk vagy a revíziók száma.

Harmadik napon az Odense-i Egyetemi Kórházban tettünk látogatást. A kézsebészeti és reimplantációs előadások nem várt sikert arattak, nemkülönben örültünk az operációs mikroszkóp és a 9/0, 10/0 fonalak kipróbálásának (számos külföldi kolléga a „the bigger hammer the better”

ortopédiai hitvallást tartja magáénak...). Odense az érthetően nagy kultusszal rendelkező Hans Christian Andersen szülővárosa, a hagyományos dán vacsorát megelőzően nagyon szép és érdekes sétát tettünk a belvárosban. Itt is megtapasztalhattuk a dánok alapvetően barátságos, nyitott személyiségét és vendégszeretetét. Nagy élmény volt, hogy a vacsora közben a helyi ortopéd kiválóságokkal elvegyülve ültünk, akik abszolút partnerként, őszinte érdeklődést mutatva kezeltek minket, fiatalokat.

A következő napot már Koppenhágában töltöttük. A Herlev egyetemi kórházban a váll és könyöksebészet egyes kérdéseit, majd a modern sportsebészet izgalmas eseteit ismertük meg. A kórház egyben trauma centrum is, a sürgősségi osztályon tett látogatás nagyon tanulságos volt. A közelmúltban bevezetett elektronikus-tábla rendszer segítségével a betegek sorsa, útja nagy LCD kijelzőkön követhető a központi helységben. Délután Koppenhága szép belvárosát gyalog, majd hajókiránduláson ismerhettük meg.

Az utolsó szakmai napon Koppenhága központi kórházát, a Rigshospitalet-et látogattuk meg. Az ortopédiai ellátás itt főleg az ún. nehéz esetekre koncentrál. A dániai gerincsebészeti ellátás szerkezetét és a szagittális balance rekonstrukciójának elvét a gerincsebészeti részleg vezetője, Benny Dahl professzor előadásából ismerhettük meg. Dániában a stabilizációs gerincműtétek aránya évi 60/100000 lakos, ami az USA-beli arálynak megfelelő. A napot és a hetet a fellowship közös értékelésével és egy csodálatos vacsorával zártuk.

A dániai EFORT Travelling Fellowshipen részt venni hatalmas élmény és nagyon jó lehetőség volt, hogy a nemzetközi kitekintés mellett kollegiális, baráti kapcsolatokat építsek más európai országban dolgozó kollegákkal. A lehetőséget mind az EFORT, mind a MOT vezetőségének hálásan köszönöm.

Dr. Lazáry Áron PhD

Budapest, 2010-05-25.

